

Porvoon tilinpäätös 2019

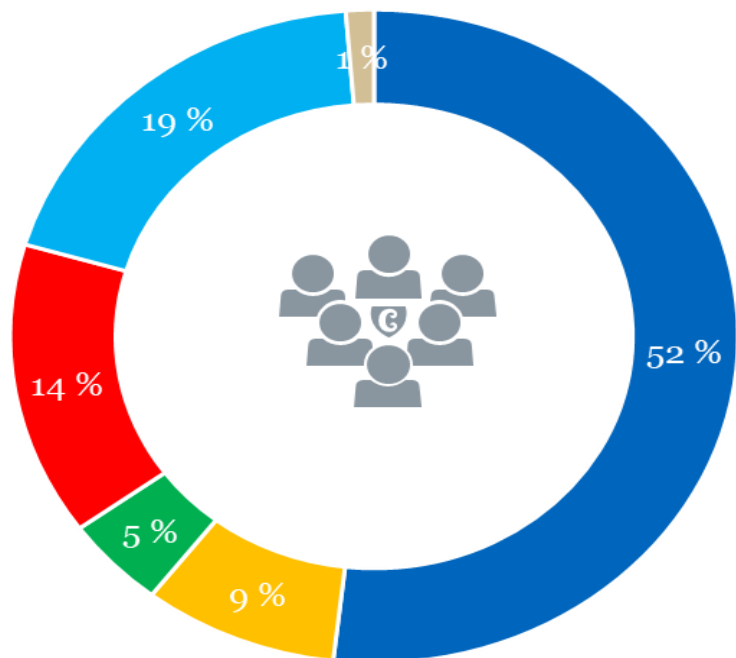
”Nollatulos yhteisöverojen kasvusta huolimatta”

Porvoon* tilinpäätös 2019 pähkinäkuoressa

- **Toimintamenot yhteensä kasvoivat 6,2 %, eli noin 20,4 milj. €**
 - Sote-menot + 4,9 %
 - Sivistys + 2,8 %
 - Konsernihallinto + 18 % (menoissa 2 milj. euron pakollinen varaus liittyen Mätäjärven kunnossapitovastuuseen)
- **Verotulot kasvoivat 6,0 %**
 - Kunnallisvero + 0,6
 - Yhteisövero + 59 %
 - Kiinteistövero ennallaan
- **Vuosikate 25,3 milj. € (- 13 % vrt. 2018).**
- **Tilikauden ylijäämä 2,1 milj. € (2,4 milj.)**
- **Investointimenot 45 milj. €.** Kohdistuivat erityisesti kolmeen koulurakennukseen: Grännäs skola, Eklöfska skola sekä Strömborska skola.
- **Lainakanta** kasvoi noin 8,6 milj. € euroa. Lainakanta vuoden lopussa oli noin 172 miljoonaa euroa, eli noin 3 400 euroa / asukas.

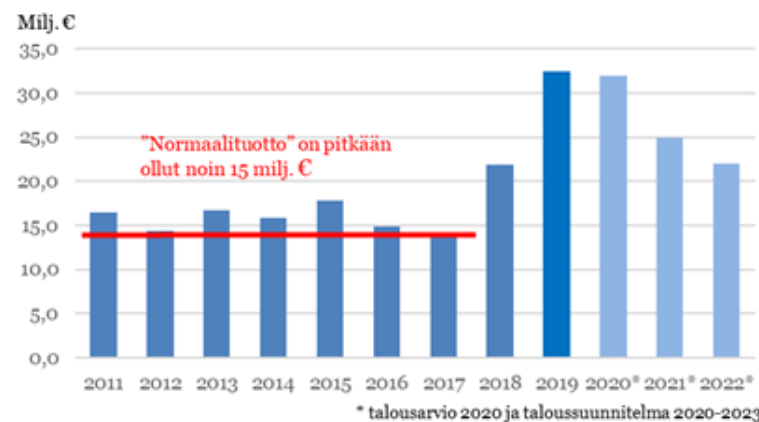
Tulokehitys myönteistä - johtuu osin verorahoituksen jaksottumisesta

Kaupungin kokonaistulot, noin 373,7 milj. €

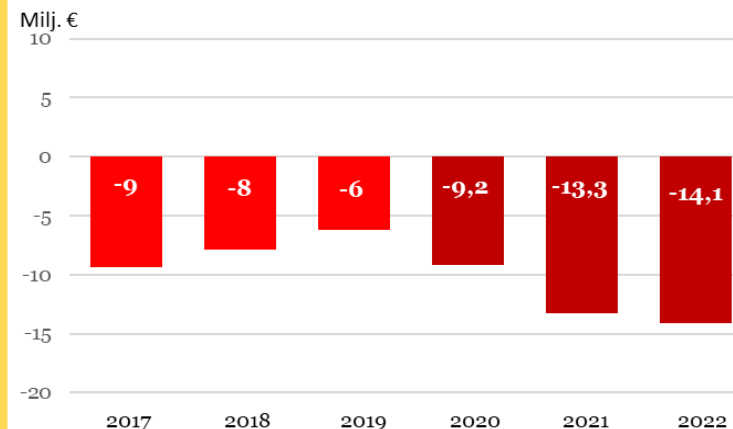

■ Kunnallisvero ■ Yhteisövero ■ Kiinteistövero
■ Valtionosuudet ■ Toimintatuotot ■ Muut tuotot

Porvoon kaupungin yhteisöveron tuotto ja ennuste*

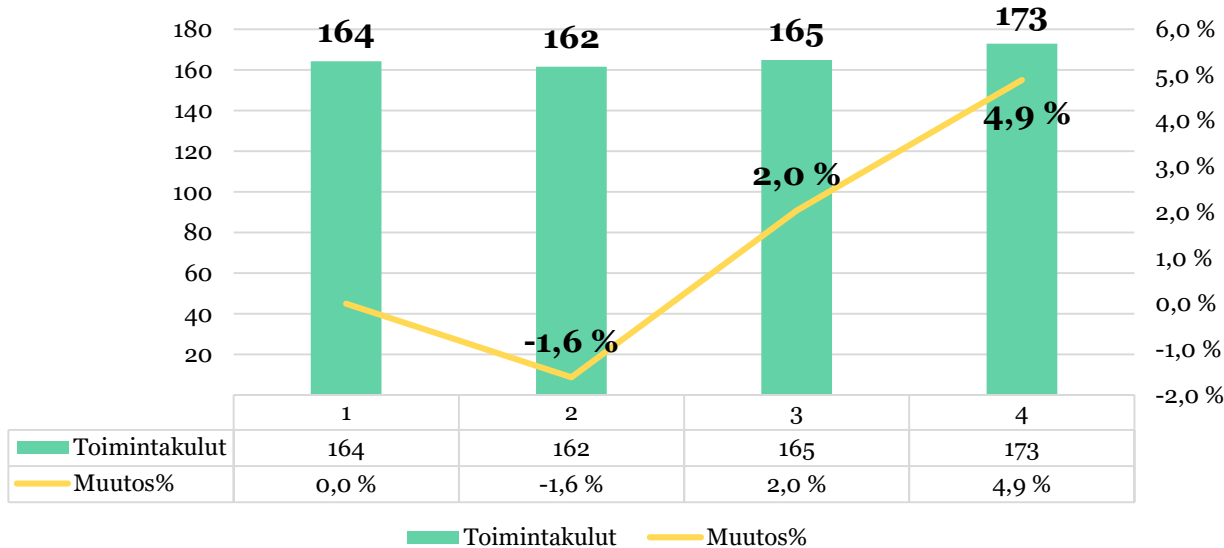

Porvoon valtionosuuksiin sisältyvä tasausvähennys

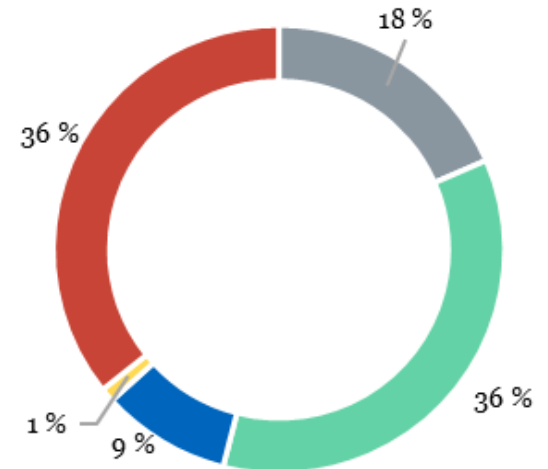
Sosiaali- ja terveystoimen menot kasvussa

Sosiaali- ja terveystoimen kulujen kehitys 2016-2019
milj. €

Kulujen jakautuminen tehtäväalueille TP2019

- Aikuisten palvelut
- Erikoissairaanhoido
- Lapsi- ja perhepalvelut
- Sosiaali- ja terveystoimen johto
- Vanhus- ja vammaispalvelut

SOSIAALI- JA TERVEYSTOIMI	ALKUPERÄINEN	TALOUSARVIO-	TALOUSARVIO JA	TOTEUTUMA	TOT-%	POIKKEA
	TALOUSARVIO	MUUTOKSET	MUUTOKSET			MA
Toimintatuotot	16 719 579		16 719 579	17 133 749	102,5	414 170
Toimintakulut	-165 716 574	-2 352 820	-168 069 394	-172 942 109	102,9	-4 872
Toimintakate	-148 996 995	-2 352 820	-151 349 815	-155 808 360	102,9	-4 458

Talousarviomuutokset tilikauden aikana:

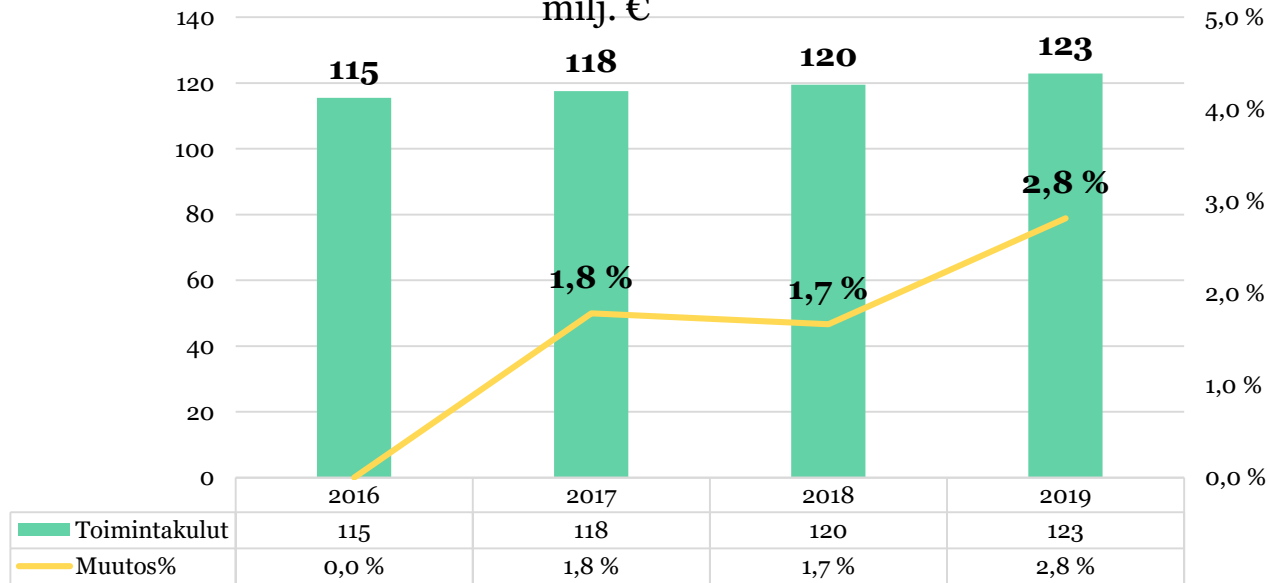
Kaupunginvaltuusto hyväksyi sosiaali- ja terveystoimen johdon ja vanhus- ja vammaispalvelujen menoihin 1 440 000 euron lisämäärärahan. Kaupunginhallituksen palkkavarauksesta siirrettiin sosiaali- ja terveystoimeen 912 820 euroa.

Ylitysoikeus:

Kaupunginvaltuusto päätti myöntää sosiaali- ja terveystoimelle 4 600 000 euron ylityksen.

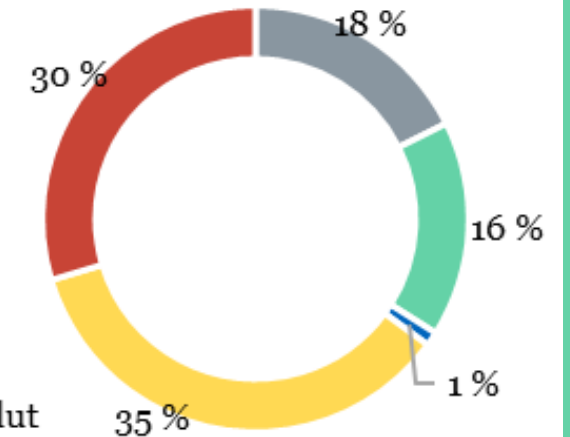
Sivistystoimen menokasvu maltillisempaa

Sivistystoimen kulujen kehitys 2016-2019
milj. €

Kulujen jakautuminen tehtäväalueille TP2019

- Kulttuuri- ja vapaa-aikapalvelut
- Ruotsinkieliset koulutuspalvelut
- Sivistystoimen johto
- Suomenkieliset koulutuspalvelut
- Varhaiskasvatuspalvelut

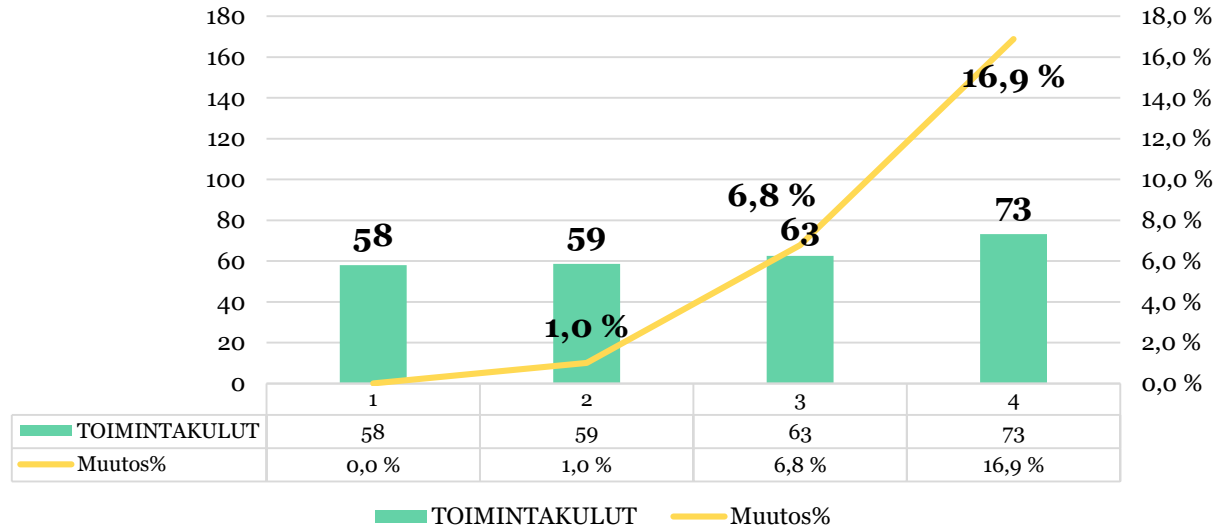
SIVISTYSTOIMI	ALKUPERÄINEN	TALOUSARVIO-	TALOUSARVIO JA	TOTEUTUMA	TOT-%	POIKKEAMA
	TALOUSARVIO	MUUTOKSET	MUUTOKSET			
Toimintatuotot	9 487 200	-150 000	9 337 200	10 383 431	111,2	1 046 231
Toimintakulut	-119 223 532	-2 648 772	-121 872 304	-122 867 495	100,8	-995 191
Toimintakate	-109 736 332	-2 798 772	-112 535 104	-112 484 065	100,0	51 039

Talousarviomuutokset tilikauden aikana:

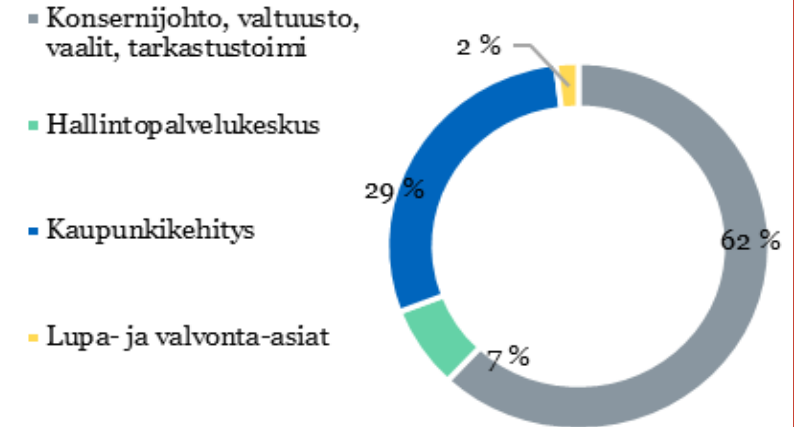
Kaupunginvaltuusto hyväksyi suomenkielisiin ja ruotsinkielisiin koulutuspalveluihin sekä varhaiskasvatuspalveluihin 1 600 000 euron lisämäärärahan. Kaupunginhallituksen palkkavarauksesta siirrettiin sivistystoimeen 1 198 772 euroa.

Konsernihallinnon menot kasvoivat, kertaluonteisten erien siivittämänä

Konsernihallinnon kulujen kehitys 2016-2019
milj. €

Kulujen jakautuminen TP2019

KONSERNIHALLINTO	ALKUPERÄINEN	TALOUSARVIO-	TALOUSARVIO JA	TOTEUTUMA	TOT-%	POIKKEA MA
	TALOUSARVIO	MUUTOKSET	MUUTOKSET			
Toimintatuotot	52 890 500		52 890 500	59 108 657	111,8	6 218 157
Valmistus omaan käyttöön	1 060 000		1 060 000	890 057	84,0	-169 943
Toimintakulut	-65 491 717	-349 538	-65 841 255	-73 182 916	111,2	-7 341 661
Toimintakate	-11 541 217	-349 538	-11 890 755	-13 184 203	110,9	-1 293 448

Talousarviomuutokset tilikauden aikana:

Kaupunginvaltuusto hyväksyi konsernijohtoon 2 160 000 ja kaupunkikehitykseen 500 000 euron lisämäärärahan.

Kaupunginhallituksen palkkavarauksesta siirrettiin toimialoille 2 601 804 euroa, josta konsernihallinnon osuus 291 342 e.

Ylitysoikeus:

Kaupunginvaltuusto päätti myöntää konsernihallinnolle 1 300 000 euron ylityksen.

Tuloslaskelma

- Toimintakate heikkeni merkittävästi, noin 21,5 milj. euroa. Palvelujen tuottaminen siis kallistui merkittävästi, johtuen osin kiky-sopimuksen päättymisestä.
- Verotulot yhteensä kasvoivat kohtuullisen hyvin, mutta pääosa kasvusta tuli yhteisöverosta. Osa vuoden 2019 kunnallisverotuotosta jäi saamatta Tulorekisteriin sekä verokorttiuudistukseen liittyvien ongelmien johdosta.
- Valtionosuustulot kasvoivat, koska a) Porvoon tasausvähennys oli jaksotussyistä johtuen poikkeuksellisen matala sekä b) valtio aikaisti osan vuoden 2020 maksatuksesta jo vuodelle 2019.
- Vuosikate heikkeni, eikä riittänyt poistoihin ja arvonalentumisiin.
- Tilikauden tulos on noin – 1,3 miljoonaa euroa, ja tilikauden ylijäämä noin 2,1 miljoonaa euroa. Tilinpäätössiirrot liittyvät pääosin maanhankintarahaston purkuun.

TULOSLASKELMA	2019	2018
Sisältää liikelaitokset	1000 €	1000 €
Toimintatuotot	71 773	72 902
Valmistus omaan käyttöön	1 474	1 464
Toimintakulut	-347 488	-327 090
Toimintakate	-274 241	-252 724
Verotulot	242 953	229 152
Valtionosuudet	54 307	50 465
Rahoitustuotot ja -kulut:		
Korkotuotot	46	61
Muut rahoitustuotot	3 153	2 952
Korkokulut	-874	-738
Muut rahoituskulut	-37	-12
Vuosikate	25 307	29 156
Poistot ja arvonalentumiset	-26 567	-26 157
Satunnaiset tuotot		
Tilikauden tulos	-1 260	2 999
Tilinpäätössiirrot	3 343	-567
TILIKAUDEN YLI-/ALIJÄÄMÄ	2 083	2 432

Kaupungin tuloksen muodostuminen

Tilinpäätöksen tulos vuodelta 2019 on 2 083 170,73 euroa, joka muodostuu seuraavista eristä:

○ Kaupunki ilman erillisyyksiköitä	1 424 089,45 €
○ Itä-Uudenmaan pelastuslaitos	141 378,01 €
○ Liikelaitos Porvoon vesi	1 023 671,38 €
○ Liikelaitos Porvoon tilapalvelut	-620 799,31 €
○ Liikelaitos Kuninkaantien työterveys	114 831,20 €

* Maanhankintarahastosta tuloutetaan sääntöjen mukaisesti 3 182 785,86 euroa.

* Itä-Uudenmaan pelastuslaitoksen tulokseen lisätään 410 559,79 euron poistoeron muutos ja vähennetään 250 000 euron varausten muutos.

* Tilikauden ylijäämä 2 083 170,73 euroa siirretään edellisten tilikausien ylijäämään kuluvan vuoden kirjanpidossa.

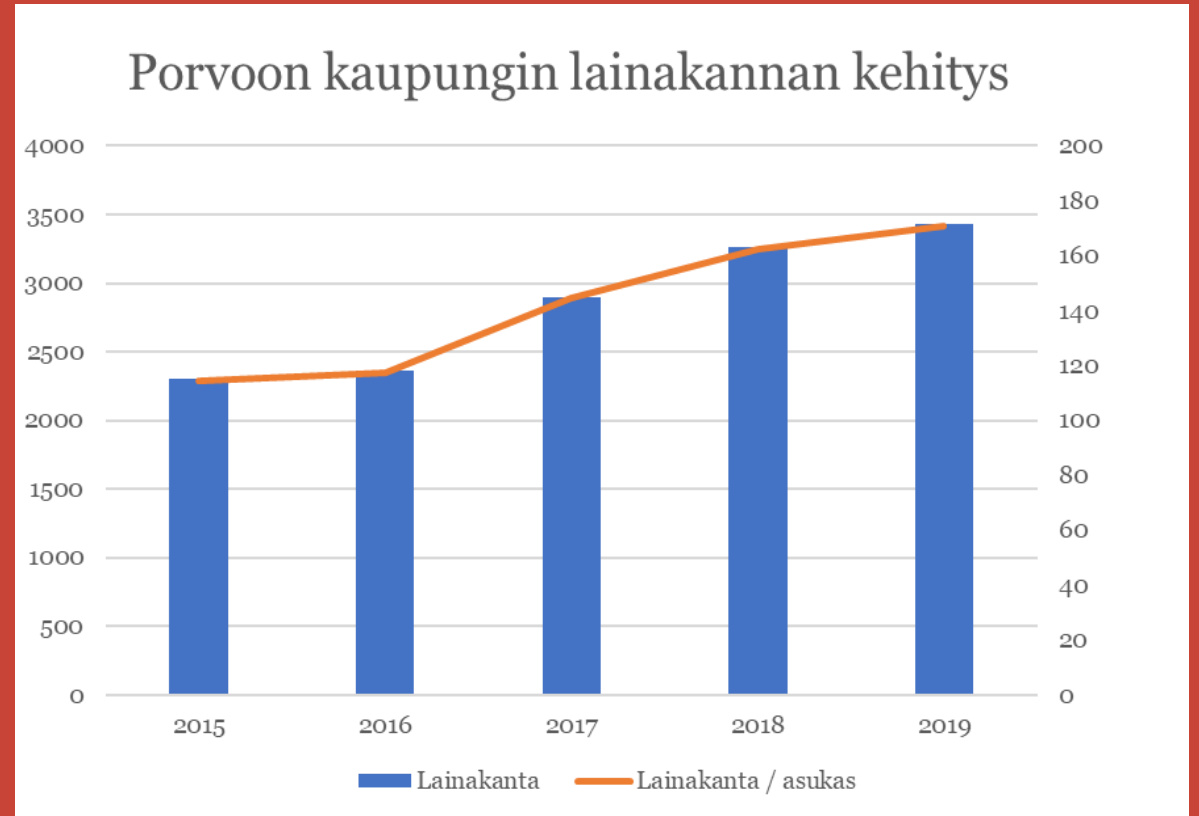
Rahoituslaskelma

- Investointimenot yhteensä olivat noin 45 milj. €
- Investointitaso ylittää noin 20 miljoonalla eurolla vuosikatteen tason eli tason, jolla kaupungin talous voitaisiin pitää tasapainossa.
- Tulevina vuosina kaupungin investointeja on priorisoitava voimakkaammin, jotta kaupungin rahoitusasema saadaan tasapainoon.
- Vuoden 2019 aikana uusia pitkäaikaisia lainoja otettiin 32 miljoonaa euroa ja vanhoja lainoja lyhennettiin noin 23 miljoonaa euroa, joten nettolainanotto oli siten lähes 9 miljoonaa euroa.
- Vuoden 2019 nettolainanotto vastaa noin yhden tuloveroprosentin tuottoa.

RAHOITUSLASKELMA	2019	2018
Sisältää liikelaitokset	1000 €	1000 €
Toiminnan rahavirta		
Vuosikate	25 307	29 156
Satunnaiset erät		
Tulorahoituksen korjauserät	-5 508	-9 513
Investointien rahavirta		
Investointimenot	-45 231	-53 528
Rahoitusosuudet investointimenoihin	437	248
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustulot	8 009	8 438
Toiminnan ja investointien rahavirta	-16 986	-25 199
Rahoituksen rahavirta		
Antolainauksen muutokset		
Antolainasaamisten lisäykset	-21	-133
Antolainasaamisten vähennykset	322	4 836
Lainakannan muutokset		
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	32 000	40 000
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	-23 377	-21 951
Oman pääoman muutokset		
Muut maksuvalmiuden muutokset	4 720	4 782
Rahoituksen rahavirta	13 644	27 534
Rahavarojen muutos	-3 342	2 335
Rahavarat 31.12.	27 408	30 751
Rahavarat 1.1.	30 750	28 416

Rahoitusasema ja sen muutokset

- Pitkäaikaisten lainojen määrä vuoden 2019 päättyessä on lähes 172 miljoonaa euroa, joka on noin 3 400 euroa asukasta kohti. Lainakanta kasvoi noin 8,6 milj. € euroa.
- Vuotta aikaisemmin lainkanta oli noin 163 miljoonaa euroa ja asukaskohtainen lainakanta noin 3 200 euroa.
- Velka on kasvanut voimakkaasti viime vuosina. Vielä vuonna 2015 lainakanta oli noin 115 miljoonaa euroa.
- Kaupunkistrategiassa tavoitellaan vastuullista taloudenhoitoa ja omistajapolitiikkaa. Tasapainotamme kaupungin taloutta 2020-luvun alkuvuosina. Kaupungin velan kasvu pysähtyy ja uuden investoinnit rahoitetaan pääsääntöisesti tulorahoituksella

Kaupungin talouden strategiamittarit heikkenivät

- Kaupungin strategiamittarit heikkenivät pääsääntöisesti vuonna 2019.
- Suunta on väärä, vaikka muutokset eivät ole suuria.
- Vuosikatteen heikentyminen on erityisen huolestuttavaa, koska tuloksentekeyky heikkenee, eikä se riitä enää poistoihin.
- Voimakas investointitahti jatkui edelleen, mikä näkyy selvästi taseen tunnusluvuissa.

Talousmittari	2015	2016	2017	2018	2019
Vuosikate/poistot, % Hyvä > 100 % Tyydyttävä 80 % - 100 % Heikko < 80 %	96,03	117,82	120,75	111,5	95,3
Investointien tulorahoitus, % (vuosikate/nettoinvestoinnit) Hyvä > 100 % Tyydyttävä 80 % - 100 % Heikko < 80 %	115,36	80,83	53,42	54,70	56,5
Omavaraisuusaste, % (omapääoma/ koko pääoma) Hyvä > 70 % Tyydyttävä 50 % - 70 % Heikko < 50 %	44,4	44,8	41,5	39,6	38,1
Kaupungin lainakanta, €/asukas Hyvä < maan keskiarvo, 3052 € Tyydyttävä 80 % - 100 % Heikko < kriisikuntakriteeri, 4578 €	2304	2350	2891	3245	3407
Konsernin lainakanta, €/asukas Hyvä < maan keskiarvo, 6299 € Tyydyttävä 6299 € - 9471 € Heikko < kriisikuntakriteeri, 9471 € (Suluissa vuokra- ja leasingvastuut)	5606 (2356)	5873 (2361)	6633 (2290)	7202 (2655)	7376 (2254)
Toiminnan ja investointien rahavirta 5 edelliseltä vuodelta, milj. € Hyvä > 10 milj. € Tyydyttävä 0 - 10 milj. € Heikko < 0	23,6	10,0	-10,7	-52,4	-64,3
Kunnallisverotuksen tuloveroprosentti Hyvä < Uudenmaan kuntien keskiarvo 18,66 Tyydyttävä 18,66 - 19,97 Heikko > koko maan keskiarvo 19,97	19,75	19,75	19,75	19,75	19,75

Vihreä = Hyvä

Keltainen = Tyydyttävä

Punainen = Heikko

Arvio todennäköisestä tulevasta kehityksestä

Kaupungin talous on eri mittareiden valossa pääsääntöisesti tasapainossa. Kaupungilla on taseessa kertynyttä ylijäämää, vuosikate riittää lähes poistoihin ja kaupungin velkamäärä on koko maan tasolla lähes kuntien keskiarvoa.

Kaupungin taloustilanne on kuitenkin heikkenemässä. Kaupungin taloussuunnitelman 2020 – 2022 mukaan tulos on painumassa 10-15 miljoonaa euroa alijäämäiseksi vuosina 2021 ja 2022. Heikentyvä kehitys johtuu useasta tekijästä.

Vuoden 2020 keväällä koronaviruksesta ja öljyn hinnan vaihteluista alkanut merkittävä talouden epävarmuus heijastuu myös Suomen talouskasvuun ja kuntien verotuloihin. Todennäköisesti kaupungin verotulot kehittyvät huomattavasti heikommin kuin taloussuunnitelmassa on arvioitu, ja menot kasvavat voimakkaammin

Kaupungin yhteisveron tuotto on noussut jo yli 32 miljoonaan euroon vuonna 2019, kun 2010 – luvun tyypillinen tuotto on ollut noin 15 miljoonaa euroa. Kaupunki hyötyykin merkittävästi Kilpilahden alueen yritysten hyvästä suhdannekehityksestä. Yhteisöveron tuotto voi kuitenkin muuttua nopeasti suhdanteiden mukaan.

Kaupungin valtionosuustulot vähenevät valtionosuuksiin sisältyvän tasausvähennyksen takia. Porvoon valtionosuuksia vähennettiin vuonna 2019 noin 6 miljoonaa euroa kuntien välisen valtionosuuksien tasausjärjestelmän takia. Tasausvähennys lasketaan viiveellä, joten tässä vaiheessa on tiedossa, että Porvoon tasausvähennys vuonna 2020 tulee olemaan noin 9 miljoonaa euroa ja vuonna 2021 yli 13 miljoonaa euroa.

Sosiaali- ja terveystalouden palvelutarve kasvaa voimakkaasti väestön ikääntymisen seurauksena. Pelkästään väestön ikääntymisestä johtuva kustannusten kasvupaine on arviolta noin 1,5 % – 2 %. Sosiaali- ja terveystalouden kustannukset muodostavat noin 42 prosenttia kaupungin menoista, joten sote-menojen kehitys vaikuttaa merkittävästi koko kaupungin talouden kehitykseen.

Sivistystalouden palveluissa ei siten lähtökohtaisesti ole vastaavaa kustannuspainetta kuin sosiaali- ja terveystaloudessa. Syntyvyyden aleneminen vähentää lasten määrää tulevaisuudessa, vaikka muuttovoitto jonkin verran paikkaa syntyvyyden alenemaa.

Porvoon konserni 2019 pähkinäkuoressa

Tulos heikkeni, vuosikate riitti silti poistoihin

Konsernin tilikauden tulos oli noin 7 miljoonaa euroa ja tilikauden ylijäämä noin 9,4 miljoonaa euroa. Edellisvuoteen verrattuna tulos heikkeni, mutta tilinpäätössiirtojen takia tilikauden ylijäämä kasvoi.

Kuntakonsernin toimintakate heikkeni hieman edellisvuodesta, mutta vuosikate parani noin 2 miljoonalla eurolla. Konsernin tulos oli siten tasapainossa.

Konsernin vuosikate vuonna oli 56,4 miljoonaa euroa, mikä riitti kattamaan noin 49 miljoonan euron poistot.

Lainakanta kasvoi lähes 10 miljoonaa euroa

Konsernin lainakanta kasvoi 371,7 miljoonaan euroon, mikä on lähes 10 miljoonaa euroa edellisvuotta enemmän.

Lainakannan kasvu johtui pääosin kaupungin lainakannan kasvusta. Konsernilainaa oli vuoden 2019 lopussa melkein 7 400 euroa porvoolaista kohti.

Taseen tunnusluvut eivät juuri muuttuneet konsernitasolla edellisvuodesta.

Omavaraisuusaste oli 25,4 prosenttia, kun se vuotta aikaisemmin oli 24,8 prosenttia. Suhteellinen velkaantuneisuus heikkeni hieman.

Konsernin tuloslaskelma ja rahoituslaskelma

KONSERNIN TULOSLASKELMA	2019 milj. €	2018 milj. €
Toimintatuotot	280,8	243,0
Toimintakulut	-521,4	-485,9
Osuus osakkuusyhteisöjen voitosta/tappiosta	0,7	0,9
Toimintakate	-239,9	-242,0
Verotulot	243,0	229,1
Valtionosuudet	55,6	69,4
Rahoitustuotot ja -kulut		
Korkotuotot	0,1	0,1
Muut rahoitustuotot	0,6	0,9
Korkokulut	-2,4	-2,9
Muut rahoituskulut	-0,6	-0,5
Vuosikate	56,4	54,1
Poistot ja arvonalentumiset		
Suunnitelmanmukaiset poistot	-49,0	-39,9
Omistuksen eliminointierot		
Arvonalentumiset	-0,4	-2,1
Satunnaiset erät		
Tilikauden tulos	7,0	12,1
Tilinpäätössiirrot	2,3	-3,6
Tilikauden verot		
Laskennalliset verot		
Vähemmistöosuudet	0,1	-0,1
Tilikauden ylijäämä /alijäämä	9,4	8,4

Konsernin tuloslaskelman tunnusluvut	2019	2018
Toimintatuotot/Toimintakulut, %	54	50
Vuosikate/Poistot, %	115	136
Vuosikate, euro/asukas	1 120	1 076
Asukasmäärä 31.12.	50 393	50 262

KONSERNIN RAHOITUSLASKELMA	2019 milj. €	2018 milj. €
Toiminnan rahavirta		
Vuosikate	56,4	54,1
Satunnaiset erät		
Tilikauden verot		
Tulorahoituksen korjausepä	-6,6	-12,1
Investointien rahavirta		
Investointimenot	-74,4	-85,1
Rahoitusosuudet investointi menoihin	0,5	0,1
Pysyvien vastaavien luovutusvoitot	8,9	13,1
Toiminnan ja investointien rahavirta	-15,2	-29,0
Rahoituksen rahavirta		
Antolainojen muutokset		
Antolainojen lisäykset		-0,1
Antolainojen vähennykset	0,3	0,1
Lainakannan muutokset		
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	59,3	71,1
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	-50,8	-43,1
Lyhytaikaisten lainojen muutos	2,4	2,1
Oman pääoman muutokset (korjaukset)	-5,3	-0,1
Muut maksuvalmiuden muutokset		
Toimeksiantojen po. ja varojen muutokset	-0,1	-0,1
Vaihtomaisuuden muutos	0,2	-0,1
Saamisten muutos	0,4	-3,1
Korottomien velkojen muutos	1,6	10,1
Rahoituksen rahavirta yhteensä	8,0	36,1
Rahavarojen muutos	-7,2	7,1
Rahavarat 31.12.	46,2	51,1
Rahavarat 1.1.	53,4	44,0
Muutos	-7,2	7,1

Konsernin rahoituslaskelman tunnusluvut	2019	2018
Toiminnan ja investointien rahavirta ja sen kertymä, milj. €	-93,8	-91,1
Investointien tulorahoitus, %	76,4	63,1
Laskennallinen lainanhoitokate		
Lainanhoitokate	1,1	1,1
Kassan riittävyys, pv	26	30

Kiitos!

Porvoon kaupunki
Rahoitusjohto